

Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor

RAPORT

**de monitorizare a procesului de implementare a Hotărârii Guvernului
nr.284 din 13 aprilie 2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele
de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice**

Chișinău 2015

CUPRINS:

1. Aspecte introductive _____
2. Aplicabilitatea actului normativ _____
3. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ _____
4. Modificările operate în actul normativ _____
5. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar _____
6. Coerența și consecvența actului normativ _____
7. Neutralitatea actului normativ _____
8. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ _____
9. Eficiența actului normativ _____
10. Modul de consultanță _____
11. Concluzii _____
12. Recomandări _____

1. Aspecte introductive

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Titlul actului, data adoptării și publicării	Hotărârea Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 83-85, art. 365, data intrării în vigoare este 30.04.2009.
2.	Temeiul elaborării actului	Temeiul legal al emiterii Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 este art.17 alin.(6) al Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-57, art. 155) cu modificările și completările ulterioare.
3.	Scopul actului	Scopul Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 este aprobarea unor Reguli care vor crea condițiile necesare asigurării integrității liniilor de cablu, a elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, defectarea cărora periclitează funcționarea normală a rețelelor de comunicații electronice ale Republicii Moldova, prejudiciază interesele cetățenilor, activitățile de antreprenariat a agenților economici, capacitatea defensivă și securitatea Republicii Moldova.
4.	Structura actului	Regulile aprobate prin Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 conțin 51 puncte și 3 anexe.
5.	Altele	Aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 284 din 13.04.2009 august 2008 se înscrie în contextul efortului Guvernului de a: <ul style="list-style-type: none"> • proteja investițiile private în sectorul comunicațiilor electronice; • asigura accesul continuu al populației, instituțiilor de stat și agenților economici la serviciile publice de comunicații electronice, precum și la serviciile de urgență.

2. Aplicabilitatea actului normativ

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
	Efectele juridice ale actului	
	<p>În urma analizei avizelor privind implementarea Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009, prezentate de către autoritățile centrale interesate și mai mulți furnizori din domeniul TIC, precum și analizei practicii MTIC, s-a constatat că toate prevederile Regulilor produc efecte juridice (reglementează situații juridice). Toate prevederile actului sînt aplicabile, astfel <i>Regulile</i> prezintă un act normativ funcțional. În practica de aplicare a <i>Regulilor</i> de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și</p>	

	<p>Tehnologia Informației, în calitatea sa de agent constatat pe cazuri contravenționale, nu au fost depistate careva impedimente sau circumstanțe de orice tip care limitează acțiunea juridică a acestui act normativ, fiind încheiate procese-verbale cu privire la contravenție: în 2013-3 cazuri, în 2014-3 cazuri, în I semestru 2015- 3 cazuri (statistica din ultimii 3 ani). Potrivit prevederilor Codului contravențional (Legea nr. 218 din 24.10.2008) materialele cu privire la contravenție au fost remise spre examinare instanței de judecată.</p> <p>De asemenea este necesar de menționat că în rezultatul monitorizării Legii comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007 nu au parvenit obiecții la prevederile ce țin de protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice.</p>		
	Capitolul/ articolul	Cauza de inaplicabilitate	Soluția
1.			

3. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Gradul de îndeplinire a obiectivelor	<p>După cum a fost menționat în compartimentul 1. al raportului, aprobarea Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 urma să creeze condițiile necesare asigurării integrității liniilor de cablu, a elementelor de suport ale liniilor de comunicații electronice și a instalațiilor de comunicații electronice, defectarea cărora periclitează funcționarea normală a rețelelor de comunicații electronice ale Republicii Moldova, prejudiciază interesele cetățenilor, activitățile de antreprenoriat a agenților economici, capacitatea defensivă și securitatea Republicii Moldova.</p> <p>În contextul atingerii obiectivelor Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) întreprinde următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exercitarea controlului la fața locului în cazurile sesizate de către organele de poliție, alte autorități cu funcții de control, furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice, alte persoane fizice și juridice, după caz, fiind încheiate procese-verbale cu privire la contravenție; - familiarizarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu prevederile legislației, inclusiv a Regulilor, în cadrul controalelor planificate, efectuate de ANRCETI la agenții economici, înscrși în Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice ținut, conform legislației în vigoare, de către ANRCETI, la seminarele zonele, organizate de către ANRCETI, prin intermediul paginii web oficiale a ANRCETI la compartimentul destinat furnizorilor. <p>Reieșind din faptul că numărul cazurilor de deteriorare a liniilor de comunicații electronice este relativ mic (3 cazuri anual, ce a constituit, de exemplu 6% din numărul total de contravenții constatate de ANRCETI în anul 2014) și constant pe parcurs la mai mulți ani, iar materialele cu privire la contravenție pe toate aceste cazuri au fost</p>

		remise spre examinare instanței de judecată, putem concluziona că obiectivul a fost atins pe deplin.
2.	Cauzele generatoare de neîndeplinire a obiectivelor actului	Cauze generatoare de neîndeplinire a obiectivelor actului nu sunt identificate.
3.	Soluția	

4. Modificările operate în actul normativ

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Modificările și completările actului	Din momentul aprobării și intrării în vigoare (30.04.2009) în Hotărârea Guvernului nr.284 din 13.04.2009 nu au fost efectuate completări sau modificări.
2.	Efectele modificărilor și completărilor actului	

5. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
Actul monitorizat		
<p>Pentru a asigura mecanismul aplicării Hotărârii Guvernului nr.284 din 13.04.2009 ANRCETI a inclus în punctul 29, alin. 3) și 11) din <i>Regulamentul privind regimul de autorizare generală și eliberare a licențelor de utilizare a resurselor limitate pentru furnizarea rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice</i>, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație ANRCETI nr. 57 din 21 decembrie 2010 unele prevederi din <i>Reguli</i> ce vizează modul de exploatare, protecție și reparație a rețelelor de comunicații electronice ce le aparțin întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor proprietare ai rețelelor de comunicații electronice speciale și departamentale interconectate la rețelele publice de comunicații electronice din Republica Moldova.</p> <p>De asemenea, a fost elaborat un <i>proiect</i> de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI <i>privind stabilirea măsurilor minime de securitate ce trebuie luate de către furnizori pentru asigurarea securității și integrității rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice și raportarea incidentelor cu impact semnificativ asupra acestora</i>. Proiectul respectiv a fost expus spre consultare publică pe pagina oficială a ANRCETI în perioada 01 – 24 iulie 2015, definitivat conform obiecțiilor și propunerilor primite și urmează să fie aprobat curînd.</p> <p>Pentru funcționarea efectivă a Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 nu sunt necesare careva resurse materiale, financiare sau umane suplimentare.</p>		

	Capitolul/ articolul care urmează a fi modificat	Cauza de modificare	Redacția propusă
1.			
Actul secundar			
	Capitolul/ articolul care urmează a fi modificat	Cauza de modificare	Redacția propusă
1.			
2.			
3.			
Concluzii			

6. Coerența și consecvența actului normativ

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Stabilirea contradicțiilor și prevederilor ambigui	Actul normativ monitorizat nu conține prevederi contradictorii și ambigui sau prevederi care dublează sau care contravin prevederilor altor acte normative.
2.	Altele	

7. Neutralitatea actului normativ

Proportionalitatea între interesele publice și cele private		
<p>Neutralitatea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice urmează a fi privită prin prisma obligațiilor și atribuțiilor părților. Astfel statul a decis că se stabilesc zone de protecție a rețelelor de comunicații electronice iar lucrările în aceste zone se efectuează numai cu acordul proprietarului rețelelor. De asemenea a fost stabilit modul în care se execută diferite tipuri de lucrări în zonele de protecție, drepturile și obligațiile persoanelor fizice și juridice ce execută activități economice (executanților lucrărilor), precum și drepturile și obligațiile proprietarilor rețelelor de comunicații electronice. Respectiv Regulile conțin norme privind responsabilitatea pentru deteriorarea rețelelor de comunicații electronice.</p> <p>Reieșind din cele reflectate, considerăm că Regulile asigură proportionalitatea dintre interesele publice și cele private, deoarece actul de referință asigură respectarea principiului echitabilității dintre interesele societății și drepturile întreprinzătorilor, stabilește condițiile și cerințele speciale de activitate, în scopul excluderii prejudicierii drepturilor, intereselor legitime și sănătății cetățenilor etc.</p>		
Opinia autorității publice	Opinia sectorului privat	Concluzii

<p>ANRCETI</p> <p>Considerăm că Regulile asigură proporționalitatea dintre interesele publice și cele private, deoarece actul de referință asigură respectarea principiului echității dintre interesele societății și drepturile întreprinzătorilor, stabilește condițiile și cerințele speciale de activitate, în scopul excluderii prejudicierii drepturilor, intereselor legitime și sănătății cetățenilor etc.</p>	<p>Î.M. „Moldcell” S.A.</p> <p>Punctul 21 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice stabilește următoarele: „21. <i>Furnizorul de rețele de comunicații electronice care asigură autoritățile publice cu comunicații speciale este în drept să stopeze sau să interzică, fără explicații, orice tipuri de lucrări ce implică lucrări de terasament, dacă acestea pot afecta securitatea statului (scurgerea informației importante pentru stat).</i>” În acest context, sintagma „fără explicații” poate crea confuzii și abuzuri. Pentru a exclude aceste situații dintre furnizorii de comunicații electronice propunem să fie modificată sintagma „fără explicații” în „cu argumentare”.</p>	<p>În urma analizei aplicării Hotărârea Guvernului nr.284 din 13.04.2009 monitorizate s-a stabilit că actul normativ asigură proporționalitatea intereselor publice și celor private, nu conține reglementări în exces vizând apărarea intereselor publice sau private.</p> <p>Prevederile pct. 21, care în opinia Î.M. „Moldcell” S.A. pot crea confuzii și abuzuri (cuvintele „fără explicații”), se acceptă de înlocuit prin cuvintele „cu argumentare care respectă prevederile legislației cu privire la secretul de stat”. Astfel va putea fi respectat regimul secretului de stat, deoarece conform pct. 11 din Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului privind aprobarea nr. 411 din 25.05.2010, sunt atribuite la secretul de stat informațiile ce dezvăluie organizarea și funcționarea tuturor tipurilor de comunicații necesare asigurării capacității de apărare și securității statului.</p>
---	---	---

8. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ

Nr. d/o	Acțiunea	Argumentarea
1.	Frecvența revizuirii actului	Din momentul aprobării și intrării în vigoare (30.04.2009) a Regulilor și pînă în prezent nu au fost efectuate completări sau modificări.
2.	Cum a fost afectat scopul actului după modificare/completare	-

9. Eficiența actului normativ

Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Eficiența actului	Aplicarea Regulilor a sporit gradul de securitate a rețelelor de comunicații electronice și a responsabilizat executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, fapt confirmat prin numărul anual relativ mic (3 cazuri anual) de procese-verbale cu privire la contravenție

		încheiate de către ANRCETI. În lipsa unui asemenea act normativ activitățile în zona amplasării rețelelor de comunicații electronice necoordonate cu proprietarii sau gestionarii acestor rețele ar putea afecta grav integritatea și securitatea rețelelor respective, producând prejudicii economice și de altă natură (a se vedea avizul Î.M. „Orange Moldova” S.A., avizul Serviciului de Informații și Securitate). Deteriorarea rețelelor de comunicații electronice poate face imposibilă apelarea serviciilor de urgență, punând astfel în pericol sănătatea și viața oamenilor, integritatea bunurilor și ordinea publică.
2.	Propuneri pentru optimizarea cheltuielilor în scopul implementării actului	Cheltuieli suplimentare în scopul implementării actului nu sunt necesare. Toate procedurile prevăzute de reguli se realizează de către personalul existent.

10. Modul de consultanță

Modalitatea de consultanță

Pe 17 iulie 2015 pe pagina web oficială a MTIC a fost plasat *Anunțul privind inițierea procesului de monitorizare a Hotărârii Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 “Pentru aprobarea Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice”*, unde se solicita prezentarea opiniilor, propunerilor și recomandărilor părților interesate privind funcționarea și aplicabilitatea Hotărârii Guvernului, îndeplinirea scopurilor stabilite în Hotărâre, consecințele aplicării Hotărârii, precum și alte propuneri și recomandări referitoare la Hotărârea Guvernului în cauză. care urmează să fie expediate până la data de 04 august 2015, în scris la adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 134, MD-2012, Chișinău, prin fax – la nr. 022 251152 sau la adresa de e-mail: vitalie.boboc@mtic.gov.md.

De asemenea, au fost expediate scrisori la adresa autorităților administrației publice centrale și furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice cu solicitarea prezentării opiniilor și propunerilor conform anunțului plasat pe pagina web MTIC. Obiecțiile și propunerile autorităților publice și furnizorilor sunt sistematizate într-un tabel anexat la prezentul raport.

În procesul monitorizării Regulamentului au fost identificate principalele părți interesate care au fost consultate:

- **Autoritățile:** Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Departamentul Poliției de Frontieră, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

- **Furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice** (S.A. „Moldtelecom” , Î.M. „Orange Moldova” S.A., Î.M. „Moldcell” S.A., „Starnet” SRL, „Norma Telecom” SRL).

Tabelul obiecțiilor și propunerilor autorităților administrației publice și furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice referitor la procesul de implementare a Hotărârii Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009, conținând și viziunea MTIC pe marginea acestora este anexat la prezentul raport.

Opinia sectorului public	Opinia sectorului privat
1. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	1. Î.M. „Orange Moldova” S.A.

<p>Considerăm binevenită înserarea în HG 284 din 13.04.2009 a unor prevederi exprese care să prevadă că proprietarul terenului(sau alt titular) poate încheia contracte cu titlu oneros cu furnizorul de rețele de comunicații electronice sau cu antreprenorul care execută lucrările.</p> <p>Aceste modificări se impun, deoarece legislația în vigoare defavorizează proprietarii sau deținătorii de terenuri față de furnizorii de rețele. Aceștia din urmă interpretează legea în sensul că, proprietarii de terenuri urmează să le permită efectuarea lucrărilor cu titlu gratuit, cu toate că prin diferite acte legislative și normative este îngădit dreptul de utilizare de către proprietar a fișiei de teren unde au fost executate lucrările respective(de exemplu nu pot fi sădiți copaci, ridicate construcții de-a lungul traseului de cablu subteran-2m din ambele părți).</p>	<p>1) La pct. 3, subpunctul 3) de substituit cuvintele <i>“Hotărârii Guvernului nr.360 din 18 aprilie 1997 „Despre aprobarea Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor”</i>” prin cuvintele <i>“Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010”</i>. Hotărârea Guvernului nr. 360 din 18 aprilie 1997 “Despre aprobarea Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor” este abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 882 din 24.11.2011.</p> <p>2) La pct. 39, prima propoziție de substituit cu următorul text: <i>“Lucrările de pozare a rețelelor de comunicații electronice se efectuează de către furnizorul de rețele de comunicații electronice sau, după caz, de către antreprenorul care execută lucrările, în baza proiectului de pozare a acestora, semnat de proprietar sau gestionar al terenului sau al unui alt bun imobil. În cazul refuzului proprietarului sau gestionarului terenului sau al unui alt bun imobil, lucrările respective se efectuează în baza hotărârii instanței de judecată, emise în condițiile legii. Modul de utilizare a terenurilor și a altor bunuri imobile se stabilește în bază de contract, încheiat cu proprietarul sau gestionarul terenului sau al unui alt bun imobil. În cazul în care terenul sau alt bun imobil rămâne în utilizarea proprietarului sau a gestionarului acestuia și lipsește temeiul pentru constituirea servitutii sau superficiei, încheierea unui asemenea contract nu este obligatorie, iar furnizorul de rețele de comunicații electronice sau antreprenorul, care execută lucrările, este obligat să plătească proprietarului sau gestionarului în cauză doar suma prejudiciului direct cauzat prin executarea lucrărilor de pozare.”</i>, reieșind din prevederile art. 18 alin. (1), (2), (6) și (8) al Legii comunicațiilor electronice nr. 241 -XVI din 15.11.2007.</p> <p>Semnătura proprietarului sau gestionarului terenului sau al altui bun imobil pe proiectul de pozare a rețelelor de comunicații electronice reprezintă acordul scris al acestuia pentru executarea lucrărilor respective în modul prevăzut de proiectul respectiv. În asemenea caz, semnarea unui contract privind modul de executare a lucrărilor respective este inutilă.</p> <p>În ceea ce privește pozarea rețelelor de comunicații electronice pe terenuri sau alte bunuri imobile, care nu creează obstacole pentru utilizarea în continuare a acestor</p>
<p>2. Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor</p> <p>Având în vedere prevederile art. 6 alin. (3) și art. 9 alin. (1) din Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995, MTID solicită completarea capitolului II, pct. 3, al Hotărârii în cauză, cu subpunctul 4), cu următorul conținut: <i>„Pozarea cablurilor rețelelor de comunicații electronice, liniilor de comunicații electronice pe piloni în limitele zonelor drumurilor publice și zonele de protecție ale acestora se va face cu acordul administratorului</i></p>	
<p>3. Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Poliției de Frontieră.</p> <p>Considerăm că prevederile Hotărârii Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 sunt în concordanță cu prevederile normelor aplicate de către Poliția de Frontieră.</p>	

4. Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Nu se ține cont de condițiile și aplicabilitatea practică a prevederilor pct. 16 și pct. 44 din Hotărârea Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009. Ca rezultat al neglijării punctelor sus menționate deseori traseele de cabluri ale rețelei de telecomunicații guvernamentale sunt deteriorate, circumstanțe care induc la disfuncționarea fizice/juridice responsabile nu sunt atrase la răspundere, inclusiv materială.

De exemplu, în semestrul II al anului 2014 de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova au fost depistate 8 defecțiuni pe traseele cablurilor de telecomunicații guvernamentale în rezultatul cărora au fost perturbată integritatea și securitatea telecomunicațiilor guvernamentale. Reieșind din cele menționate se denotă o activitate iresponsabilă a antreprenorilor, care sunt implicați în îndeplinirea lucrărilor de instalare, de înlocuire sau mutare a oricăror elemente ale rețelelor de comunicații electronice.

În consecință, considerăm, că se impune elaborarea unui mecanism de reevaluare a legislației prin prisma celor menționate, cu agravarea responsabilității antreprenorilor responsabili, inclusiv retragerea licenței sau privarea dreptului de activitate.

terenuri sau altor bunuri imobile, furnizorii de rețele de comunicații electronice sau antreprenorii care execută lucrările se confruntă cu cerințe abuzive din partea unor proprietari sau gestionari privind încheierea unor contracte care să prevadă plăți (chirie) pentru utilizarea terenurilor și a altor bunuri imobile. Aceste cerințe contravin normelor legale citate mai sus. Pentru clarificarea normelor legale menționate, se propune reglementarea explicită a acestui aspect în Hotărârea Guvernului.

3) **La pct. 41**, în prima propoziție de substituit cuvântul „reparație” prin cuvintele „pozare sau reparație”, deoarece cit la executarea lucrărilor de pozare sau adăugare atât și la executarea lucrărilor de reparație a rețelelor de comunicații electronice, furnizorii în gestiunea cărora se află rețelele de comunicații electronice trebuie să readucă terenurile agricole în stare bună și să recupereze pagubele cauzate proprietarilor de terenuri sau altor persoane în gestiunea cărora se află aceste terenuri.

4) În vederea asigurării executării stricte a prevederilor Hotărârii nominalizate, propunem inițierea introducerii următoarelor modificări la Codul Contravențional: art. 250, alin. (6), alin. (7) și art. 255 de completat la sfârșit cu următoarele cuvinte „*cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an*”, iar în tot textul art. 255 de exclus cuvântul „*intenționată*”.

Sancțiunile pentru încălcarea articolelor în cauză urmează a fi majorate și completate cu sancțiunea în formă de privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Lucrările în cauză se execută de către organizațiile care dețin de autorizații pentru aceste genuri de lucrări. Deși aceste organizații cunosc foarte bine regulile de protecție a liniilor și instalațiilor de comunicații electronice, ele sfidează cu bună știință aceste Reguli, producând pagube enorme furnizorilor și incomodități utilizatorilor ca urmare a deteriorărilor frecvente a rețelelor și întreruperilor în prestarea serviciilor de comunicații electronice.

Excluderea cuvântului „*intenționată*” din denumirea și conținutul art. 255 din Cod Contravențional se propune din următoare raționamente. Se consideră că fapta a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări. Deteriorarea liniilor, instalațiilor, echipamentelor de comunicații electronice, de obicei, nu are loc intenționat, dar ca urmare a neglijării regulilor de protecție a liniilor și instalațiilor de comunicații electronice sau executarea lucrărilor de construcții în zonele de protecție a liniilor, cablurilor și instalațiilor de comunicații electronice fără autorizația proprietarului acestor linii, cabluri și instalații.

De asemenea, pentru a descuraja asemenea comportament sfidător, propunem ca

	<p>sanctiunile pentru încălcarea articolului în cauză să fie majorate și completate cu sancțiunea în formă de privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate</p>
<p>5. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației</p> <p>În rezultatul monitorizării procesului de implementare, conchidem necesitatea modificării Anexelor nr.1-3, prin excluderea textului <i>“Hotărârii Guvernului nr.705 din 11 noiembrie 1993 “Pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de despăgubire a daunelor cauzate de perturbarea rețelelor electrice și a Regulamentului privind modalitățile de despăgubire a daunelor cauzate de perturbarea liniilor de telecomunicații aeriene și prin cablu, rețelelor de radioficare, construcțiilor și utilajului de telecomunicații, televiziune și radiodifuziune”</i>, la cazul respectiv, pe motivul abrogării acestei hotărâri prin Hotărârea Guvernului nr.118 din 11.02.2013 <i>“Cu privire la abrogarea unor hotărâri ale Guvernului”</i> (pct. 15).</p>	<p>2. Î.M. „Moldcell” S.A.</p> <p>1) Punctul 23 al Regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice stabilește următoarele: <i>„23. În cazul neprezentării la locul executării lucrărilor a reprezentantului furnizorului, beneficiarul (antreprenorul) este obligat, în decurs de 24 de ore să informeze despre aceasta conducerea furnizorului, prin telefonogramă sau în alt mod.”</i>, având în vedere că sintagma <i>„în alt mod”</i> creează confuzii și interpretări propunem de stabilit exact modalitățile prin care are loc informarea, cum ar fi: fax, e-mail, scrisoare recomandată.</p> <p>2) Un moment important în procesul de implementare a Hotărârii Guvernului menționate mai sus este stabilirea posibilității obținerii accesului de către furnizori de comunicații electronice pe proprietățile private ale persoanelor fizice sau juridice pentru executarea lucrărilor de terasament, cu compensarea daunelor ce au fost provocate persoanelor fizice sau juridice ca urmare a executării acestor lucrări.</p>
concluzii	
1.	Majoritatea obiecțiilor și propunerilor (a se vedea Tabelul anexat la prezent Raport), în care se solicită modificarea actului normativ monitorizat pot fi acceptate, cu excepția celor, care se referă la pozarea rețelelor de comunicații electronice și la dreptul de acces pe proprietăți. Aspectele respective se regăsesc în proiectul de Lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, care a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 692 din 08.10.2015 și prin scrisoarea Guvernului nr. 1403-830 din 09.10.2015 a fost prezentat Parlamentului spre examinare și adoptare.
2.	Propunerile de înaprire a sancțiunilor din Codul Contravențional necesită să fie examinate suplimentar cu toate părțile implicate, în vederea estimării impactului acestora asupra activității de întreprinzător cît în domeniul comunicațiilor electronice, atît și în alte domenii, asupra cărora acestea pot să se răsfrîngă.
3.	Unele din propunerile prezentate (a se vedea Tabelul anexat la prezent Raport), pentru realizarea sa nu necesită modificarea actului normativ monitorizat.

11. Concluzii

1.	Aplicabilitatea și gradul de aplicare a prevederilor actului normativ monitorizat	Reieșind din cele expuse mai sus s-a constatat că toate prevederile Regulilor produc efecte juridice (reglementează situații juridice). Toate prevederile actului sînt aplicabile, astfel <i>Regulile</i> prezintă un act normativ funcțional. Această concluzie se confirmă prin faptul că în practica de aplicare a <i>Regulilor</i> de către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în calitate sa de agent constator pe cazuri contravenționale, nu au fost depistate careva impedimente sau circumstanțe de orice tip care limitează acțiunea juridică a acestui act normativ. Asemenea impedimente și circumstanțe nu au fost comunicate nici în avizele părților consultate în procesul monitorizării actului.
2.	Scopul atins de către actul normativ, sau cel stabilit în procesul de elaborare a acestuia	Scopurile expuse în Hotărîrea Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 și cele invocate în procesul de elaborare a acesteia au fost atinse integral. A fost pus în aplicare un mecanism normativ funcțional, care stabilește modalitățile de asigurare a protecției rețelelor de comunicații electronice și de executare a lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice. Totodată respectarea prevederilor Regulilor se impune prin aplicarea sancțiunilor prevăzute de art. 250 alin. (6)-(7) și art. 255 din Codul Contravențional. Astfel, un rol important îl are și efectul descurajator al sancțiunii. În opinia Î.M. „Orange Moldova” S.A. și a Serviciului de Informații și Securitate sancțiunile în cauză urmează să fie înăsprite, însă aceste aspecte necesită o analiză suplimentară.
3.	Motivele care generează inaplicabilitatea actului normativ sau ar putea afecta acțiunea lui în viitor	În rezultatul monitorizării procesului de implementare a Hotărîrii Guvernului nr.284 din 13 aprilie 2009 nu au fost identificate motive care generează inaplicabilitatea prevederilor actului normativ monitorizat sau ar putea afecta acțiunea lui în viitor.

12. Recomandări

Nr. d/o	Recomandări	Argumentarea
1.	Măsuri de modificare și completare a actelor normative și aspectele ce trebuie îmbunătățite 1) Modificarea Anexelor nr.1-3 , prin excluderea textului <i>“Hotărîrii Guvernului nr.705 din 11 noiembrie 1993 “Pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de despăgubire a daunelor cauzate de perturbarea rețelelor electrice și a Regulamentului privind modalitățile de despăgubire a daunelor cauzate de perturbarea liniilor de telecomunicații aeriene și prin</i>	Hotărîrea Guvernului nr.705 din 11 noiembrie 1993 a fost abrogată prin Hotărîrea Guvernului nr.118 din 11.02.2013 <i>“Cu privire la abrogarea unor hotărîri ale Guvernului”</i> .

	<i>cablu, rețelelor de radioficare, construcțiilor și utilajului de telecomunicații, televiziune și radiodifuziune”, la cazul respectiv.</i>	
	2) La punctul 3, subpunctul 3) de substituit cuvintele <i>“Hotărîrii Guvernului nr.360 din 18 aprilie 1997 „Despre aprobarea Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor””</i> prin cuvintele <i>“Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09.07.2010”</i> .	Hotărîrea Guvernului nr. 360 din 18 aprilie 1997 “Despre aprobarea Regulamentului privind certificatul de urbanism și autorizarea construirii sau desființării construcțiilor și amenajărilor” este abrogată prin Hotărîrea Guvernului nr. 882 din 24.11.2011.
	3) La punctul 21 de substituit cuvintele <i>„fără explicații”</i> prin cuvintele <i>„cu argumentare care respectă prevederile legislației cu privire la secretul de stat”</i> .	Conform pct. 11 din Nomenclatorul informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului privind aprobarea nr. 411 din 25.05.2010, sunt atribuite la secretul de stat informațiile ce dezvăluie organizarea și funcționarea tuturor tipurilor de comunicații necesare asigurării capacității de apărare și securității statului.
	4) La punctul 23 de substituit cuvintele <i>„în alt mod”</i> prin cuvintele <i>„prin fax”</i> .	Având în vedere că sintagma <i>„în alt mod”</i> creează confuzii și interpretări se stabilește exact modalitatea prin care are loc informarea: <i>„prin fax sau poșta electronică cu condiția confirmării imediate a recepționării”</i> .
2.	Alte măsuri decât cele normative de asigurare a acțiunii juridice a actelor normative monitorizate	Nu au fost identificate.